

Міністерство освіти і науки України

**Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки,
управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування**

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

**Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції**

15 травня 2025 р.

**Полтава
2025**

УДК 004.9:336.71

Худолій Юлія Сергіївна,

кандидат економічних наук, доцент

Пелюшенко Анна Ігорівна,

студентка

*Національного університету «Полтавська Політехніка імені
Юрія Кондратюка»*

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ЯК МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У процесі євроінтеграції особливого значення набуває адаптація національної банківської системи до сучасних цифрових стандартів, що домінують у країнах Європейського Союзу. Цифровізація – це процес впровадження інформаційних технологій у банківські операції – від мобільного банкінгу до використання блокчейн-технологій для обліку транзакцій.

Цифровізація є не просто технологічною модернізацією, а комплексною трансформацією банківських процесів, яка охоплює автоматизацію операцій, впровадження електронних каналів обслуговування та інших інновацій. Вона виступає визнаним механізмом економічного зростання завдяки здатності технологій позитивно впливати на ефективність, результативність, вартість та якість економічної, громадської та особистої діяльності. Це дозволяє фінансовим установам діяти швидше, ефективніше, точніше реагувати на зміни ринку та потреби клієнтів. Банки, які активно впроваджують цифрові рішення, стають більш конкурентоспроможними як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Цифровізація банківської системи має значний вплив на економічну безпеку держави. Основні з цих впливів ми розглянемо нижче.

1. Прозорість фінансових операцій – завдяки цифровим технологіям фінансові операції стають більш контрольованими, відкритими для моніторингу та аналізу. Це дозволяє підвищити рівень прозорості фінансових потоків та знизити ризик корупції.

2. Запобігання фінансовим злочинам – автоматичні системи аналізу транзакцій дають змогу оперативно виявляти підозрілі операції та випадки шахрайства, що сприяє захисту фінансової системи.

3. Стійкість банківської системи – завдяки сучасним заходам кіберзахисту, резервному копіюванню даних та впровадженню хмарних технологій банки можуть швидше відновлювати свою діяльність у кризових ситуаціях.

4. Зростання довіри до фінансових установ – висока якість цифрового обслуговування підвищує довіру населення до банківської системи, сприяє формуванню фінансової культури та активному використанню банківських послуг.

У процесі цифровізації банківської системи питання кібербезпеки набуває особливої ваги. Використання онлайн-платформ, мобільних додатків та електронних платіжних систем призводить до зростання кількості потенційних кіберзагроз. Забезпечення кіберзахисту є критично важливим для стабільності фінансової системи та запобігання втратам даних чи фінансів.

З точки зору євроінтеграції, економічна безпека банківської сфери України залежить від її здатності адаптуватися до загальноєвропейських стандартів, одночасно зберігаючи контроль над критично важливими елементами фінансового управління. В умовах євроінтеграції Україна поступово адаптує свою банківську систему до стандартів Європейського Союзу. Це включає запровадження стандартів прозорості діяльності банків, захисту персональних даних відповідно до General Data Protection Regulation, а також

удосконалення механізмів запобігання відмиванню коштів відповідно до європейських директив.

Серед основних викликів цифрової євроінтеграції української банківської системи варто виділити наступні:

1) потреба у значних інвестиціях у цифрову трансформацію – впровадження нових технологій, оновлення IT-інфраструктури, забезпечення кібербезпеки;

2) необхідність навчання персоналу новим технологіям – працівникам необхідно опанувати знання у сферах кібербезпеки, цифрових платформ та клієнтських сервісів;

3) адаптація до конкуренції з боку міжнародних гравців – місцевим банкам потрібно боротися за клієнтів з потужними міжнародними структурами.

Водночас успішна інтеграція відкриває для українських банків нові можливості:

1) вихід на європейські фінансові ринки – це дозволяє українським банкам вийти на нові ринки, співпрацювати з іноземними партнерами та розширювати бізнес;

2) підвищення довіри міжнародних інвесторів – це сприяє залученню капіталу, зниженню вартості кредитних ресурсів і покращенню репутації сектору в цілому;

3) доступ до новітніх фінансових технологій та рішень – дає можливість українським банкам модернізувати свої сервіси і сприяє автоматизації процесів.

Важливим кроком на шляху євроінтеграції є підключення українських банків до європейських платіжних систем та платформ, що забезпечує уніфікацію процесів, підвищення безпеки та ефективності транзакцій. Не менш важливою є участь у спільних цифрових ініціативах Європейського Союзу, зокрема у створенні єдиного цифрового фінансового простору. Це передбачає запровадження однакових стандартів для цифрових фінансових послуг, що полегшить співпрацю між банками України та країн ЄС.

Отже, цифровізація банківської системи в умовах євроінтеграції є ключовим фактором зміцнення економічної безпеки України. Вона забезпечує підвищення прозорості фінансових процесів, зниження ризиків шахрайства, зростання стійкості до кризових явищ і зміцнення довіри до банківської сфери. Ефективна цифрова трансформація, орієнтована на стандарти Європейського Союзу, дозволить Україні посилити економічну стабільність, інтегруватися у європейський фінансовий простір та забезпечити довгострокову конкурентоспроможність свого банківського сектора.

Література

1. Кльоба, Л. Г. Цифровізація – інноваційний напрям розвитку банків. *Ефективна економіка*. 2018. 8 с. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2018/86.pdf.

2. Реверчук, С. К., Творидло, О. І. Цифровізація банківського бізнесу: виклики та можливості державного регулювання. *Економіка та суспільство*. 2023. 11 с. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/2867/2791/>.

3. Бунда, О. М., Мурдза, А. П. Цифровізація банківської системи України. *Домінанти соціально-економічного розвитку України у нових реаліях*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 2023. 2 с. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/23992>.

4. Khudolii, Y., Hlushko, A. The impact of innovation and fintech on the banking business. *ScienceRise*. 2023. № 3. P. 41–50.

5. Худолій Ю., Свистун Л. Сучасні тенденції FinTech та їх вплив на безпеку банківських установ. *Економіка і регіон*. 2021. № 3 (82). С. 115–123. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2021.3\(82\).237](https://doi.org/10.26906/EiR.2021.3(82).237).

6. Худолій Ю.С., Халевіна М.О. Фінтехнології в банківському бізнесі: реалії та перспективи. *Проблеми економіки*. 2021. № 1. С. 134–142. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2021-1-134-142>.